

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

COMBAT HORTING AND ACTIVITIES OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT AUTHORITIES

ІРПІНЬ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

**04–05 січня 2021 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 09.01.2021 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єрмоєнко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Грищук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – 1738 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Биченко Є. Л., Єрмоєнко Е. А., Гречаний О. М.	
Перевірка і контроль якості засвоєння знань учнями гуртка бойового хортингу на уроці з предмету “Захист України”	872
Єрмоєнко Е. А.	
Місце теорії і методики бойового хортингу в системі наук про фізичну культуру	888
Самоха І. М., Єрмоєнко Е. А., Вєхтєв В. В.	
Різновиди елементів кидкової техніки бойового хортингу	904
Кіблицький Р. В., Єрмоєнко Е. А., Самоха Д. М.	
Методика проведення вікторин з військово-патріотичного виховання для спортсменів бойового хортингу старшого шкільного віку	924
Єрмоєнко Е. А.	
Екзаменаційна програма для підвищення кваліфікації в бойовому хортингу	937
Єрмоєнко Е. А.	
Вимоги міжнародної атестаційної програми з бойового хортингу	953
Зінов’єв А. О., Єрмоєнко Е. А., Карасевич С. А.	
Основні вимоги до виконання форм бойового хортингу	974
Демчук С. Р., Єрмоєнко Е. А., Дорошенко М. М.	
Класифікація методів військово-патріотичного виховання допризовної молоді засобами бойового хортингу	991
Єрмоєнко Е. А.	
Послідовність виконання навчальних форм бойового хортингу	1010
Бабурнич С. А., Єрмоєнко Е. А., Сокол Є. М.	
Роль і місце військово-патріотичного виховання спортсменів бойового хортингу в сучасних умовах	1026
Степанюк А. В., Єрмоєнко Е. А., Карасевич С. А.	
Методика вивчення складних базових форм системи бойового хортингу	1043
Єрмоєнко Е. А.	
Борцівська сутичка у програмі спортивних змагань з бойового хортингу	1058
Єрмоєнко Е. А.	
Демонстрація прийомів самозахисту на змаганнях з бойового хортингу	1071
Гречаний О. М., Єрмоєнко Е. А., Ільницький І. Р.	
Регламент та послідовність виконання майстерських і вищих форм бойового хортингу	1083
Кіблицький Р. В., Єрмоєнко Е. А., Зверєв А. В.	
Основні напрями та реалізація програми військово-патріотичного виховання школярів, які займаються бойовим хортингом	1103
Близнюк О. В., Вєхтєв В. В., Єрмоєнко Е. А.	
Система оцінювання рівня військово-патріотичної вихованості юних спортсменів бойового хортингу	1123
Єрмоєнко Е. А.	
Вдосконалення силових та швидко-силових якостей спортсменів бойового хортингу в процесі спеціалізованих тренувальних занять	1143
Сокол Є. М., Єрмоєнко Е. А., Вознюк М. Г.	
Принципи оцінки якості виконання форм бойового хортингу на змаганнях	1159

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ФОРМ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

ЗІНОВ'ЄВ Артем Олексійович

тренер-викладач з бойового хортингу в м. Молочанську дитячо-юнацької спортивної школи Токмацької районної державної адміністрації у Запорізькій області, член тренерської колегії Національної федерації бойового хортингу України, суддя національної категорії, майстер бойового хортингу;

СРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України, учасник бойових дій;

КАРАСЕВИЧ Сергій Анатолійович

учитель фізичної культури і Захисту України загальноосвітньої школи № 169 м. Києва, голова тренерської колегії та віце-президент Національної федерації бойового хортингу України, президент Київської обласної федерації бойового хортингу, суддя міжнародної категорії, майстер спорту України з хортингу.

Анотація. В даній науковій статті характеризувано основні вимоги до виконання форм бойового хортингу, проаналізовано методи організації і проведення змагань з бойового хортингу, основні аспекти правил змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», акцентовано увагу на видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки) для успішного освоєння форм. Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань при оцінці виконання форм учасниками заходу. Зазначено, що вивчення форм дуже корисне в плані чистоти техніки бойового хортингу. Вивчення та відпрацювання форм – це один з кращих способів поліпшення тілесних функцій (сили, швидкості, концентрації свідомості). Виконання форм також дуже важливе з точки зору енергетики людини. У процесі виконання форм відбувається відпрацювання різних завдань: техніки ударів і кидків, блоків і пересувань, прийомів партеру, стійок, дихання, ритмічності, гостроти реакції, точності рухів і багато інших. У форми зібралися різні прийоми як захисту, так і нападу, тому глибоке розуміння сенсу форм має велике значення для їх правильного виконання. Повне володіння будь-якою формою вимагає такої глибини знань і практики у її виконанні, яка дозволяє переходити на наступні ступені майстерності, що дозволяють вивчати більш складні форми. Тому збагнення форми можливо тільки в ситуації спілкування Вчителя як носія просвітленого знання й учня, спілкування явного чи неявного. Учень повинен намагатися пізнати дух майстра, який створив дану форму, оскільки у ній є власне життя, і потрібно декілька років, щоб її зрозуміти та нею оволодіти.

Ключові слова: вимоги до виконання форм бойового хортингу, організації і проведення змагань, бойовий хортинг, особливості суддівства змагань, розділ змагань «Форма», формальні комплекси.

Актуальність наукового дослідження. Форма – послідовне виконання підготовчих формалізованих спарингових комбінацій бойового хортингу, пов'язаних між собою на принципах ведення сутички з одним або декількома суперниками. Форми (від слова «формувати») сформовані на базі основних стійок, пересувань, блоків і ударів руками та ногами, які виконують як навчально-тренувальну так і демонстраційну функцію [1–11; 19–32]. «Форми», або «формальні вправи», в методиці підготовки спортсменів бойового хортингу використовуються як спеціальні комплекси прийомів, що є одним з ключових методів оволодіння майстерністю.

Кожна окрема форма являє собою комплекс, призначений для демонстрації і тренування особливих рухів, який включає в себе багато потужних технічних прийомів базової ударної та кидкової техніки бойового хортингу. Це комплекс оборонних і наступальних технік, що виконується проти одного або декількох уявних супротивників у строго встановленій послідовності.

Виклад основного матеріалу. Форма з'єднує різні техніки та комбінації, які були створені майстрами для того, щоб послідовники могли користуватися їх особистим досвідом, технікою, менталітетом, серйозно займаючись бойовим мистецтвом. Для розвитку потужності і контролю дихання при виконанні таких технік необхідна наполеглива і стабільна практика. На перший погляд комбінації технічних прийомів деяких форм здаються легкими, однак при навчанні вони виявляються особливо важкими [12].

Вивчення форм дуже корисне в плані чистоти техніки бойового хортингу. Вивчення та відпрацювання форм – це один з кращих способів поліпшення тілесних функцій (сили, швидкості, концентрації свідомості). Виконання форм також дуже важливе з точки зору енергетики людини. У процесі виконання форм відбувається відпрацювання різних завдань: техніки ударів і кидків, блоків і пересувань, прийомів партеру, стійок, дихання, ритмічності, гостроти реакції, точності рухів і багато інших.

У форми зібрані різні прийоми як захисту, так і нападу, тому глибоке розуміння сенсу форм має велике значення для їх правильного виконання. Повне володіння будь-якою формою вимагає такої глибини знань і практики у її виконанні, яка дозволяє переходити на наступні ступені майстерності, що дозволяють вивчати більш складні форми.

Тому збагнення форми можливо тільки в ситуації спілкування Вчителя як носія просвітленого знання й учня, спілкування явного чи неявного. Учень повинен намагатися пізнати дух майстра, який створив дану форму, оскільки у ній є власне життя, і потрібно декілька років, щоб її зрозуміти та нею оволодіти.

Форми – це сила, здоров'я та краса відточених рухів. Вони допомагають тренерам приводити базову техніку бойового хортингу до єдиного стилю виконання, тобто – формувати школу. Якщо спортсмен бойового хортингу повністю засвоїв один прийом або одну комбінацію прийомів форми, то він обов'язково відкриє для себе його взаємозв'язок з іншими прийомами.

Виконання цих формальних вправ удосконалює комбінаційну та базову техніку бойового хортингу, сприяє розвитку почуття простору, поліпшенню периферійного зору і постановці дихального контролю [13–18]. У той же час форма є технічним мистецтвом виконання основних прийомів бойового хортингу і розглядається в якості системно організованих серій захисту і нападу, виконуваних за заданою симетричною схемою в певній послідовності за умови максимального розумового і фізичного зосередження і спрямовуються проти уявних супротивників (одного або декількох).

Результати наполегливих тренувань багатьох поколінь майстрів бойового хортингу підтверджують користь і значення форм. Схеми та комплекси рухів форм створені на базі духовного й емоційного досвіду, накопиченого в чисельних повноконтактних сутичках. Багато в чому завдяки саме формам техніка бойового хортингу зберігається та передається від покоління до покоління.

Майстри бойового хортингу завжди надавали і надають вивченню формальних комплексів виняткове значення, оскільки в формах закладені всі основні принципи бойового мистецтва. Бойовий хортинг має різні за призначенням форми, захисні й атаквальні, що відображають його особливості. Форми – це, якоюсь мірою, історія бойового хортингу як бойового мистецтва, яке потрібно вміти зрозуміти, щоб досягнути його сутності. У них зібрані воедино прийоми захисту і нападу, тому необхідно ясно розуміти сенс кожного руху і виконувати його правильно.

Дехто вважає, що можна практикувати тільки сутички, ігноруючи навчання форм. Однак, таке обмежене ставлення ніколи не приведе до істинного прогресу в бойовому хортингу.

За філософією бойового хортингу форми називають «нескінченні скарби», оскільки розглядають їх як справжні ключі для пізнання [33–48]. Можна уявити бойовий хортинг як початковий шлях, і тоді вони стають важливим засобом підготовки, оскільки за своєю суттю є не тільки набором різноманітних рухів, але також і генератором певного стану та настрою.

Форми додають викладачам з бойового хортингу додаткових важелів впливу на процес освоєння учнями техніки і тактики бойового хортингу. Форми є широким полем діяльності для будь-якої людини, незалежно від його фізичного стану, в якому вона може працювати все своє життя. Навчання форм проводиться з метою вдосконалення спарингових комбінацій, еталонного зразка техніки бойового хортингу для запам'ятовування, копіювання та вивчення спортсменами основних базових технік.

Принцип навчання бойовому хортингу на основі форм полягає в тому, що повторюючи форму багато разів, спортсмен привчає своє тіло до певного способу рухів, що тренуваннями виводить на підсвідомий рівень. Якщо спортсмен попадає в реальну ситуацію сутички, то все тіло, руки, ноги, тулуб, сформовані ударні частини рук і ніг працюють упевнено та самостійно на основі рефлексів, надбаних таким багаторазовим повторенням форм. Розібравшись в тому, що ж становить сутність форм, важливо розібратися і в тому, як читати послання попередніх майстрів бойового хортингу.

Форми розроблені як технічні комплекси прийомів, які застосовуються під час проведення сутички. Техніка бойового хортингу досить різноманітна. Вона не обмежується тільки базовими одиночними ударами, блоками чи кидками. Існують також численні зв'язки з двох, трьох або більше дій. З таких зв'язок і виникли форми бойового хортингу, які вважаються найважливішим елементом підготовки учнів. Кожна з них припускає певну ситуацію, що може скластися під час запеклої сутички, а також вихід з неї.

Вивчення форм дозволяє поліпшити розуміння техніки бойового хортингу. Спортсмен, який добре розуміє теорію форм, володіє на високому рівні їх технічними комбінаціями прийомів, може не тільки відбити будь-яку атаку, а й завжди зможе знайти перевагу для себе в будь-якій ситуації сутички, і завжди зможе успішно захистити себе. Регулярні тренування форм сприяють розвитку сили, рухливості, координації, здатності керувати своїм тілом. Тому, розуміння значення всіх рухів у формах із самого початку є важливим елементом їх виконання, так само як і здатність представляти дійсний напад супротивників.

Навички, набуті в формах, грають важливу роль у спарингах з реальними супротивниками. У першу чергу форма – це уявний «двобій з тінню». За гармонійними та спокійними блокувальними рухами в деяких формах прихований войовничий і лютий дух ударних рухів. Такі форми розвивають навички зміни стійок, роботи тулуба та різних поворотів. Починається форма завжди з вітання, після якого спортсмен бойового хортингу стає в позицію етикету. Потім він починає виконувати послідовність технічних елементів: захисти, атаки, стрибки, удари й їх комбінації в пересуваннях.

У моменти найвищої концентрації спортсмен бойового хортингу підкреслює свої дії видихом. Потім ця уявна сутичка зупиняється і спортсмен бойового хортингу повертається в позицію етикету [49–62]. Велике значення у виконанні форм відводиться загальній динаміці тіла, правильному виконанню технічних прийомів, розумінню сенсу рухів, потужності та концентрації, пересуванням, цілісності й темпу виконання. Звичайно ж форми виконують важливу роль збереження техніки і передачі її учням у незмінному вигляді.

Ще одна користь від виконання форм полягає в тому, що регулярно виконуючи форми, спортсмен бойового хортингу підтримує в тонусі м'язи, оскільки, якщо займатися тільки відпрацюванням ударів по мішках або проводити сутички, легко втратити деякі напрацьовані раніше якості, наприклад, уміння легко пересуватися або швидко змінювати рівні ударних атак.

Форми – це комплексний вид тренування: робота над гнучкістю збільшує рухливість суглобів, еластичність м'язів і зв'язок, відпрацювання стійок і позицій збільшує силу м'язів і кровопостачання ніг, розвантажуючи тим самим серцево-судинну систему.

Бойова стійка вимагає особливої постановки тулуба, правильної постави, техніка ударів і захистів руками та ногами узгоджена з диханням, і самі дихальні вправи сприяють гарній роботі дихальної системи, збільшують легеневий альвеолярний запас – активний об'єм легень, сприяють кращому кровотворенню [63–78]. Буває так, що у вправах після стрибка і швидких рухів необхідно на мить зосередитися в якій-небудь стійці або нанести удар ногою з позиції рівноваги: ці та інші прийоми сприяють розвитку нервової системи і рухової моторики спортсмена бойового хортингу.

У цілому, виховуються такі фізичні якості як: гнучкість, сила (особливо – «вибухова» сила), швидкісна і загальна витривалість, спритність. Спортсмена бойового хортингу, який займається формами відрізняє швидкість реакції і швидкість прийняття рішень, а також цілеспрямованість та інші морально-вольові якості. Система навчання містить чітке розмежування технічної складності і тимчасових обмежень формальних комплексів.

Форми бойового хортингу засновані на реальних бойових прийомах і багаторічному досвіді майстрів – цей досвід перевірений безліччю спортивних змагань та життєвих сутичок. Займаючись кілька років спортсмен цілком зможе постояти за себе, не дати в образі своїх товаришів. Друга захисна та друга атаквальна форма – ось єдине, що може бути достатньо людині для захисту від нападу, якщо тільки виконувати їх чітко і довести до автоматизму. Тоді інші форми служитимуть лише для розширення пізнання і для порівняння.

Яким би не був великим і багатим ваш досвід в області формальних вправ, він даремний без належної глибини знань. Скільки б людина не вивчила форм, якщо тренування в них недостатнє та поверхове, вони навряд чи стануть у нагоді. Якщо правильно відпрацьовані ці дві форми, і коли прийде час їх застосувати, то незалежно від свідомості спортсмена бойового хортингу, вони опиняться ефективні понад усякі очікування.

Під час вивчення форм також практикується особлива техніка погляду, він має бути максимально сконцентрованим і рішучим. Спортсмен, виконуючи форму, повинен виявляти високий рівень сили і техніки, рішучість та відвагу – те, що називають – дух. Форми розвивають багато якостей, які сприяють формуванню певних навичок вільної сутички та засвоєнню базової техніки, а саме:

почуття простору та ритму;

можливість тренуватися без партнера;

напрацювання нових прийомів та їх комбінацій.

Форми також надають можливість повторювати комбінації технік, що рідко зустрічаються в комплексі базової підготовки, чи прийоми, що не зустрічаються у практиці тренувань, але відкривають нові можливості у практиці сутички. Іноді форма служить джерелом інформації та тренуванням прийомів, небезпечних для відпрацювання їх з партнером через високу ступінь імовірності травмування. Кожна форма володіє певною інформацією, що фахівцями вважається притаманною тільки їй. Однак певною мірою всі форми пов'язані між собою.

У формі потрібно завжди зуміти сконцентруватися та підтримувати свою внутрішню енергію до кінця, до останнього руху форми зберегти ясний розум і витримку, спокій. Необхідно навчитися координувати дух і силу в кожному русі з ритмом власного дихання [79–88]. Концентрація внутрішньої енергії людини в області живота, де це найбільш ефективно, дає можливість розслабити тіло і звільнити дух. Потрібно із задоволенням і сенсом прожити цю хвилину та відчути кожен виконуваний техніку.

Оскільки форми є одним з ефективних методів освоєння бойової техніки та доведення її до автоматизму в екстремальних умовах, коли технічні дії виконуються на рівні підсвідомості, то багаторазове повторення – єдиний спосіб доведення бойового арсеналу до високого рівня якості і швидкості виконання.

Тому необхідно залучати до вивчення та виконання в бойовому хортингу якомога більше число форм за умови збереження знань з усіх форм. Чим більше кількість вивчених комбінацій прийомів, вивчених у формах, тим ширше арсенал практичних бойових дій.

Вивчення форм здійснюється поетапно. Існують форми для початківців, де всі рухи гранично прості та зрозумілі.

Для підготовлених спортсменів бойового хортингу, коли вже необхідно виконувати більш складні технічні елементи й їх сполуки, тобто вже потрібно вдосконалювати свою індивідуальну техніку, існують ускладнені форми. І, нарешті, вищі форми, до яких підходять тільки після довгих років навчання, оскільки їх рухи вже мають високі технічні характеристики та наповнені глибоким внутрішнім змістом. Це найцікавіший рівень, тут кожен прийом має свій власний неповторний сенс, кожна комбінація має практичне значення.

Для усвідомленого виконання таких форм необхідні довгі роки наполегливих тренувань. Чисто формальне виконання рухів такої форми без внутрішнього змісту не дає ніякого ефекту. Кожна форма починається зі спеціальної дії: захисні форми починаються відкроком назад і блокуванням, після чого йде подальший удар, а атаквальні форми починаються кроком вперед із нанесенням удару, чим підкреслюється прикладний характер бойового хортингу, що ґрунтується не на агресивних почуттях, а на умінні володіти собою.

Всі форми засновані на головних методичних принципах бойового хортингу: чергування м'якого і жорсткого, швидкого та повільного, розслаблення та концентрації. Запорукою успішного виконання форми служать чіткий ритм, відчуття дистанції, відчуття часу, правильне дихання. Всі рухи мають виконуватися в точній відповідності з каноном у пересуваннях за певною схемою. Закінчується форма, як правило, в тому ж місці, де і починалася.

Кожна форма:

починається і закінчується поклоном стоячи;

починається і закінчується орієнтовно в однім і тім же місці;

має моменти розслаблення й моменти найпотужнішого вивільнення фізичної та ментальної енергії;

має регламентовану кількість рухів і їх послідовність (змінювати і пропускати які забороняється), а також певну кількість часу на її виконання.

Форми виступають як найтипівіший приклад одночасного фізичного та медитативного тренування [89–94]. Вони можуть служити головним засобом досягнення того вищого рівня в бойовому хортингу, на якому ефективність у сутичці є лише часткою самопізнання. Кожна форма розрахована строго на певну учнівську чи майстерську аудиторію спортсменів і складається не тільки з набору техніки, але також містить певні психофізичні, енергетичні якості та принципи для поетапного розвитку людини.

Схема форм, за якою виконуються всі без винятку форми бойового хортингу, впливає з необхідності навчити учнів працювати в усі чотири сторони: вперед, назад, вліво і вправо. Таким чином послідовність виконання прийомів, що сформовані у комплекси – бойові реальні зв'язки, спеціально відібрані за принципом зручності виконання та практичності використання, відбувається на чотири напрямки: спочатку вперед, потім після розвороту – назад, потім із поворотом вліво, і останній напрямок – з розворотом назад, тобто вправо. Напрямок відповідно до схеми кожної форми від початку до розвороту або від одного повороту до іншого називається *комбінаційною лінією*.

Таким чином, усі форми мають чотири комбінаційні лінії: перша – вперед, друга – назад, третя – вліво, четверта – вправо. Місце закінчення форми приблизно припадає на місце її початку.

Захисні форми передають миролюбний характер бойового хортингу: всі вони починаються з відходу правою ногою назад з блоком, а також передають спроможність і рішучість бойового хортингу успішно захиститися після нападу супротивника.

Атакувальні форми передають прикладний характер бойового хортингу, уміння та цілеспрямованість нападальної функції: всі вони починаються з кроку лівою ногою вперед з ударом та продовженням атаки ефективною комбінацією атакувальних засобів – ударів руками, ногами, роботи тулубом. Основний принцип виконання всіх технічних елементів, з яких складаються дії форм – використання інерції тіла та застосування при ударах і блоках маси тіла людини як енергетичного посилювача рухів, а також гармонійне узгодження кінцівок і тулуба при виконанні комбінацій прийомів.

Основні вимоги до виконання форм. Повне володіння формою характеризується тією глибиною знань і практичного досвіду в її освоєнні, що дозволяє піднятися на наступний щабель майстерності, для початку вивчення більш високої за технікою виконання й складною формою, і включає в себе такі вимоги, як: чітке та правильне виконання всіх елементів форми; контроль постави з дотриманням правильних стійок і пересувань тіла у використовуваному просторі; правильне використання принципів дихання, стиснення та розширення, напруги і розслаблення, вміння опускати центр ваги і працювати з концентрацією фізичної потужності; постійне збереження граничної концентрації уваги на візуалізованому супротивникові, передача бойового духу даної форми та потужна концентрація зусилля в кінцевих фазах ударів; дотримання правильного ритму в формі і кількості часу, необхідного для виконання певних технік; володіння термінологією кожного руху, що використовується в формі, а також його практичне та бойове застосування в сутичці; уміння виконувати форму в ускладнених умовах.

Тільки при виконанні всіх перерахованих вище вимог можна переходити до вивчення й практики наступної форми.

Перелік і класифікація форм

В бойовому хортингу існує 12 форм. По змісту використання всі форми поділяються на захисні й атакувальні. Всього існує 6 захисних і 6 атакувальних форм.

Кожна форма бойового хортингу має свою скорочену позначку згідно її назви і призначення (наприклад – «**М-а**» – **майстерська атакувальна**), та порядковий номер від 1 до 12, яким вона позначається у методиці тренування або положеннях про проведення змагання.

Кваліфікаційне поділення форм по розділах: прості базові, складні базові і вищі форми:

Розділ «Прості базові форми» має шість форм (3 захисні та 3 атакувальні):

1. Форма «Перша захисна» (1-з).
2. Форма «Перша атакувальна» (1-а).
3. Форма «Друга захисна» (2-з).
4. Форма «Друга атакувальна» (2-а).
5. Форма «Третя захисна» (3-з).
6. Форма «Третя атакувальна» (3-а).

Розділ «Складні базові форми» має чотири форми (2 інструкторські і 2 майстерські):

7. Форма «Інструкторська захисна» (І-з).
8. Форма «Інструкторська атакувальна» (І-а).
9. Форма «Майстерська захисна» (М-з).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М-а).

Розділ «Вищі форми» має дві форми:

11. Форма «Вища захисна» (В-з).
12. Форма «Вища атакувальна» (В-а).

Всі навчальні форми бойового хортингу розроблені відповідно до Міжнародної кваліфікаційної програми бойового хортингу та виконуються в бойовій стійці, а при пересуванні використовуються базові повороти та перехідні стійки.

В практиці тренувань форми виконуються під рахунок та самостійно, і всі вони починаються з основної стійки етикету та закінчуються також основною стійкою етикету. Захисні форми починаються кроком правої ноги назад з блоком. Атакувальні форми починаються кроком лівої ноги вперед з ударом.

Форми поділяються на ударні та ударно-кидкові.

Ударні форми – це форми, що виконуються без асистента, тобто вони сформовані з елементів захисту й атаки, які можна демонструвати самостійно без партнера. Загальна кількість ударних форм – 8 форм. До таких форм відносяться.

1. Форма «Перша захисна» (1-з).
2. Форма «Перша атакувальна» (1-а).
3. Форма «Друга захисна» (2-з).
4. Форма «Друга атакувальна» (2-а).
5. Форма «Третя захисна» (3-з).
6. Форма «Третя атакувальна» (3-а).
7. Форма «Інструкторська захисна» (І-з).
8. Форма «Інструкторська атакувальна» (І-а).

Ударно-кидкові форми – це форми, при виконанні яких застосовується асистент, тобто у форми включена кидкова техніка. Всього існує 4 ударно-кидкові форми. До ударно-кидкових форм відносяться.

9. Форма «Майстерська захисна» (М-з).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М-а).
11. Форма «Вища захисна» (В-з).
12. Форма «Вища атакувальна» (В-а).

Ударно-кидкові форми сформовані на основі інструкторських форм, тобто виконується вся послідовність комбінацій прийомів ударної техніки як у інструкторській захисній і атакувальній формах, але наприкінці комбінаційних ліній додається певна кидкова техніка.

В майстерську захисну форму введене виконання кидків без падіння таких як: перша комбінаційна лінія – кидок через стегно; друга – кидок переверотом через плечі «млин»; третя – кидок бічним переверотом; четверта – кидок захватом обох ніг.

У майстерську атакувальну форму введене виконання комбінацій прийомів – кидків із падінням та подальшим проведенням утримання таких як: перша комбінаційна лінія – кидок через стегно + утримання висідом; друга – кидок переверотом через плечі «млин» + утримання попереку; третя – кидок бічним переверотом + утримання захватом шиї та дальнього плеча (діагональ зі сторони ніг); четверта – кидок захватом обох ніг + утримання зверху.

У вищу захисну форму введене виконання комбінацій прийомів – кидків із падінням і подальшим проведенням утримання таких як: перша комбінаційна лінія – задня підніжка + утримання захватом шиї та дальнього плеча (діагональ зі сторони ніг); друга – кидок через спину + утримання збоку висідом; третя – відхвот опорної ноги зсередини + утримання зверху; четверта – кидок через груди + утримання зі сторони голови (діагональ зі сторони голови).

У вищу атакувальну форму введене виконання комбінацій прийомів – кидків із падінням і подальшим проведенням больового або задушливого прийому таких як: перша комбінаційна лінія – задня підніжка + важіль ліктя; друга – кидок через спину + важіль руки між ногами; третя – відхвот опорної ноги зсередини + защемлення ахіллового сухожилля; четверта – кидок через груди + задушливий прийом з-за спини.

Ударно-кидкові форми можуть виконуватися з двома або з чотирма асистентами.

При виконання ударно-кидкової форми з двома асистентами використовується така послідовність:

наприкінці першої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на першому асистенті;

наприкінці другої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на другому асистенті;
наприкінці третьої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на першому асистенті;
наприкінці четвертої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на другому асистенті.

Асистенту необхідно швидко підходити до спортсмена бойового хортингу, відразу наносити обумовлений удар, і після падіння швидко перейти до необхідного напрямку, де буде відбуватися наступний прийом. Після участі у кидковій комбінації асистенту необхідно відійти на дистанцію 5 м від місця виконання форми, щоб не заважати виконанню.

При виконання ударно-кидкової форми з чотирма асистентами використовується така послідовність:

наприкінці першої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на першому асистенті;
наприкінці другої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на другому асистенті;
наприкінці третьої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на третьому асистенті;
наприкінці четвертої комбінаційної лінії виконується прийом боротьби на четвертому асистенті.

Асистентам необхідно швидко підходити до спортсмена бойового хортингу, відразу наносити обумовлений удар, і після падіння та закінчення показу прийому партеру швидко відійти на дистанцію 5 м від місця виконання форми, щоб не заважати виконанню.

Всі форми бойового хортингу від початкових до вищих сформовані за принципом поступового зростання складності виконання та широко охоплюють весь технічний арсенал ефективних прийомів базової техніки бойового хортингу, що застосовуються у сутичці в стійці та сутичках партеру.

Прості базові форми

В програму кожного учнівського рівня включено одну захисну та одну атакувальну форму.

Кожний наступний рівень бойового хортингу додає 8 рахунків у послідовності виконання елементів форми.

Початкові навчальні форми першого учнівського рівня (синій відмітний колір) виконуються на 8 рахунків.

Навчальні форми другого учнівського рівня (жовтий відмітний колір) виконуються на 16 рахунків.

Навчальні форми третього учнівського рівня (зелений відмітний колір) виконуються на 24 рахунки.

Цифрами позначається рахунок. Кожний рахунок в учнівських формах починається з правильно сформованої бойової стійки (стартове положення розроблених спарингових комбінацій, з яких складаються всі навчальні імітаційні форми бойового хортингу).

Під час тренування простих базових форм необхідна повна концентрація. Тобто, розум не має бути зайнятий ні чим більше, навіть іншими аспектами бойового хортингу, і сконцентрований тільки на виконанні даного формального комплексу вправ. При виконанні форм потрібно завжди бути сконцентрованим і підтримувати свою внутрішню енергію до кінця, до останнього руху в формі, зберігаючи ясний розум, витримку та спокій.

Необхідно навчитися координувати дух і силу в кожному русі з ритмом власного дихання. Концентрація дихання в області живота дає можливість розслабити тіло та звільнити психіку. Потрібно відчувати кожну виконувану техніку. Вивчення форм – складний і довгий процес. Він поділяється на такі етапи:

вивчення окремої техніки;

вивчення та напрацювання окремих елементів форми;

вивчення та відпрацювання окремих зв'язок;

виконання всієї форми по елементах;

вивчення та напрацювання ситуацій сутички, в яких застосовується певна комбінація прийомів;

багаторазове виконання всієї форми з правильним ритмом, диханням, за певний час.

Після того, як форму вивчено, настає час для її осмислення та напрацювання. Найкраще починати з вивчення простих форм у складі групи, і щоб хто-небудь подавав команди. Потрібно повторювати форму багато разів без перерви [95–99]. Учень не зможе постійно використовувати пам'ять, запам'ятовувати послідовність кроків і рухів, але не треба на це й сподіватися.

При цьому учень має наполегливо тренуватися в групі, дивитися навколо – хто як виконує форму, не піклуючись про те, слухняне тіло чи ні, а просто тренуватися напружено. Фізична пам'ять прийде сама собою, м'язи та кістки скелета сформуєть для себе всі рухи автоматично. Таке тренування підійде дорослим спортсменам і людям літнього віку.

Що стосується молодих людей, наділених великою силою й енергією, то після багаторазових повторень форми таким способом вони будуть виснажені, оскільки для організму людини існує фізіологічна межа. Продовжуючи тренування, вони втомляться ще більше, до такого ступеня, що не зможуть більше напружено стояти, стануть часто і важко дихати, а погляд у них затуманиться та розбалансується. Але вони не повинні припиняти тренування.

Продовжуючи виконувати форму в цьому стані, вони стануть рухатися автоматично і не зможуть вкладати в свої рухи ніяку силу. Попросту кажучи, вони не зможуть більше чітко контролювати те, що роблять.

На цій стадії вони помітять, що їх рухи стали м'якими та природними. Розум став непотрібний, а всі рухи тепер контролює саме тіло. Але навіть тоді, коли вони почують команду тренера та будуть реагувати на неї необхідним чином, хоча не обов'язково на фізичному рівні. У той же самий час вони зможуть осягнути зв'язок між собою і тренером, що подає команди, і зв'язок між розумом і тілом.

Рухи тіла і потік відчуттів спочатку будуть здаватися дуже дивними, але потім виконавці заспокояться і, зрештою, прийдуть у стан повного спокою та концентрації. Дихання стане рівним, незважаючи на енергійність рухів. Звичайно, новачок не зможе виконати таку наполегливу тренувальну роботу.

Тільки після довгої практики учень поступово підійде до такого стану. Тільки коли його тіло буде якісно натреноване, він зможе дійти при виконанні форм до рівня підсвідомості. Не треба обмежувати використання своєї сили лише нижчим рівнем, бо ніхто до кінця не знає свою фізичну силу і здібності.

Учень буде думати, що не зможе продовжувати виконання у такому темпі, але, врешті-решт, дивлячись на всю групу зрозуміє невичерпність енергії тіла і розуму. Учень навчиться кидати виклик цій енергії терплячості до тих пір, поки справді вже не зможе правильно виконувати прийоми. Під час тренування такого типу всі рухи мають бути дуже швидкими, наприклад, потрібно виконати форму за декілька секунд.

Але є й інший варіант тренування, який можна порекомендувати, це виконання форми за подовжений час, не припиняючи руху. Це виявиться більш важким, ніж виконати форму швидко. Все, що потрібно розуміти та пам'ятати, так це те, що цілеспрямований учень кидає виклик невідомому світу, світу тренування, для якого його сьогоднішній рівень знань недостатній. Він має тренуватися до тих пір, поки його тіло саме все не зрозуміє. Це й є справжнє практичне тренування. Не потрібно думати про практику форм бойового хортингу, ніби це сутичка з ворогом, але потрібно кидати виклик межах своєї власної сили.

До цих вимог приєднується цілий ряд досвідчених майстрів бойового хортингу. Краще вчити одну форму, ніж безліч, причому варто повторити її сотні разів – і всі питання щодо правильності комбінацій будуть зняті, правильне розуміння прийде саме. Організм учня сам підбере всі раціональні зерна специфіки поєднання блоків, ударів, пересувань і кидків.

Висновки. Таким чином, у даному науковому дослідженні проаналізовано методи організації і проведення змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», основні аспекти правил змагань, акцентовано увагу на видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки) для успішного освоєння форм. Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань у розділі «Форма».

Зазначено, що правила спортивних змагань є єдиними чинними на території України правилами змагань з бойового хортингу, визначають основні засади організації та проведення змагань, що проводяться на території України.

Правила змагань розроблені відповідно до Міжнародних правил змагань з бойового хортингу, які затверджені Всесвітньої федерації бойового хортингу, і є основним нормативним документом, що регламентує порядок організації, проведення та підведення підсумків змагань з бойового хортингу, визначає систему, порядок та умови змагальної діяльності, систему суддівства змагань.

Отже, у даному науковому дослідженні характеризувано основні вимоги до виконання форм бойового хортингу, проаналізовано методи організації і проведення змагань з бойового хортингу, основні аспекти правил змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», акцентовано увагу на видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки) для успішного освоєння форм.

Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань при оцінці виконання форм учасниками заходу. Зазначено, що вивчення форм дуже корисне в плані чистоти техніки бойового хортингу. Вивчення та відпрацювання форм – це один з кращих способів поліпшення тілесних функцій (сили, швидкості, концентрації свідомості). Виконання форм також дуже важливе з точки зору енергетики людини.

У процесі виконання форм відбувається відпрацювання різних завдань: техніки ударів і кидків, блоків і пересувань, прийомів партеру, стійок, дихання, ритмічності, гостроти реакції, точності рухів і багато інших. У форми зібралися різні прийоми як захисту, так і нападу, тому глибоке розуміння сенсу форм має велике значення для їх правильного виконання.

Повне володіння будь-якою формою вимагає такої глибини знань і практики у її виконанні, яка дозволяє переходити на наступні ступені майстерності, що дозволяють вивчати більш складні форми.

Всебічна підготовка в бойовому хортингу – це формування, розвиток і вдосконалення властивостей фізичної підготовленості, тактичних здібностей, технічного вдосконалення і психіки, які потрібні для успішної діяльності спортсменів та команд.

Для правильного планування навчально-тренувального процесу з бойового хортингу для освоєння форм бойового хортингу потрібно мати на увазі, що фахівці виокремлюють п'ять видів підготовки спортсменів бойового хортингу: теоретична, технічна, тактична, фізична та психічна підготовки.

Перераховано та описано основні напрями і методи суддівства змагань з бойовому хортингу в розділі «Форма»: соціалізація особистості в бойовому хортингу; статус; багаточисленні культурні та матеріальні передумови; забезпечення динаміки командної діяльності в бойовому хортингу; міжособистісні стосунки; сумісність; лідерство; індивідуальність; згуртованість; відбір; динаміка командної діяльності; розвиток особистості та психічних процесів спортсмена; спеціалізоване сприймання; відчуття, сприймання, увага, пам'ять, мова, мислення, уява.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над визначенням основних вимог до виконання форм бойового хортингу, суддівством змагань, організацією заходів для спортсменів бойового хортингу буде конкретизована в результатах констатувального, формувального та контрольному експериментах дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко С. А. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу / С. А. Антоненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 52–62.
2. Бабурнич С. А. Професіограма спортивного судді з бойового хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 343–353.
3. Бадьора С. М. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу / С. М. Бадьора, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 334–346.
4. Біла В. Р. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом / В. Р. Біла, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 242–254.
5. Бобік С. П. Формування професійно-психологічних здібностей співробітників правоохоронних органів у процесі занять бойовим хортингом / С. П. Бобік, Е. А. Єрмоєнко, С. П. Параниця // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 23–38.
6. Боднарчук О. Г. Бойовий хортинг для підготовки співробітників правоохоронних органів / О. Г. Боднарчук, Е. А. Єрмоєнко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 226–242.
7. Боднарчук В. В. Бойовий хортинг як засіб формування професійно-прикладних якостей курсантів і працівників силових структур / В. В. Боднарчук, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 188–200.
8. Брухно Ю. С. Бойовий хортинг як засіб формування фізичної культури студентів і курсантів / Ю. С. Брухно, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 200–214.
9. Буток О. В. Бойовий хортинг і здоров'я людини / О. В. Буток, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 564–575.
10. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 126–139.
11. Вехтєв В. В. Бойовий хортинг у військовому мистецтві / В. В. Вехтєв, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 827–840.
12. Ганчева В. І. Бойовий хортинг: методика застосування дихальних вправ у процесі занять / В. І. Ганчева, Е. А. Єрмоєнко, Г. А. Коломоєць // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 667–682.
13. Гарбовський Л. А. Бойовий хортинг і методика викладання у закладах вищої освіти / Л. А. Гарбовський, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 155–173.

14. Гречана Л. О. Бойовий хортинг у системі початкової школи закладів загальної середньої освіти / Л. О. Гречана, Е. А. Єрмоєнко, С. М. Солодько // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 554–563.
15. Гречаний О. М. Методика викладання бойового хортингу в процесі гурткової роботи у закладах загальної середньої освіти / О. М. Гречаний, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 251–262.
16. Грищук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил / В. Л. Грищук, Е. А. Єрмоєнко, О. А. Бухтіяров // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 59–73.
17. Грищук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / В. Л. Грищук, Е. А. Єрмоєнко // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 537–544.
18. Грищук В. Л. Службовий обов'язок та етичні цінності правоохоронців як результат виховання у системі бойового хортингу / В. Л. Грищук, Е. А. Єрмоєнко, О. А. Бухтіяров // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 80–101.
19. Деркач О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування / О. В. Деркач, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Буток // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 384–403.
20. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.
21. Єрмоєнко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.
22. Єрмоєнко В. Е. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу / В. Е. Єрмоєнко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 195–215.
23. Єрмоєнко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.
24. Єрмоєнко Е. А. Аналіз навчально-тренувального арсеналу бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 435 с.
25. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг. Програма спортивної секції для учнів старшого шкільного віку 10–11 класів : навч. програма / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 102 с.
26. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг – виховна система школярів України / Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 240–251.
27. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 203 с.
28. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників державних правоохоронних органів : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 222 с.

29. Єрмоєнко Е. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 32–41.
30. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів закладів вищої освіти / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 215–225.
31. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб військово-патріотичного виховання старшокласників / Е. А. Єрмоєнко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 273–287.
32. Єрмоєнко Е. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
33. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 128–138.
34. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-психологічної підготовки співробітників правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Нац. федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 138 с.
35. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як система формування готовності співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 110–128.
36. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як чинник формування військово-патріотичних здібностей, фізичної культури та основ здоров'я учнівської молоді / Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/». – 2020. – Вип. 8 (128) 20. – С. 61–69.
37. Єрмоєнко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.
38. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрмоєнко. – К., 2016. – 222 с.
39. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/». – 2019. – Вип. 10 (118). – 2019. – С. 49-56.
40. Єрмоєнко Е. Виховна система бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 161–177.
41. Єрмоєнко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.
42. Єрмоєнко Е. А. Військово-прикладний і бойовий хортинг у системі професійної підготовки допризовної молоді, військовослужбовців та правоохоронців / Е. А. Єрмоєнко, С. С. Полторацький // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 527–533.
43. Єрмоєнко Е. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.
44. Єрмоєнко, Е. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. - Вип. 10 (80) 16. - С. 38-44.

45. Єрмоєнко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт/». – Вип. 11 (119). – 2019. – С. 71-79.
46. Єрмоєнко Е. А. Комплексне використання потенціалу бойового хортингу для забезпечення національної безпеки України в умовах зовнішньої агресії / Е. А. Єрмоєнко // Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі : зб. тез IV наук.-практ. інтернет-конфе., 25-31 травня 2020 р., м. Ірпінь – м. Хмельницький / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Хмельницький : Науково-дослідний центр митної справи, 2020. – С. 18–23.
47. Єрмоєнко Е. А. Концепція розвитку бойового хортингу в системі освіти України : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, ГС «Національна федерація бойового хортингу України. – К.: ГС «НФБХУ», 2020. – 122 с.
48. Єрмоєнко Е. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.
49. Єрмоєнко Е. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 127–138.
50. Єрмоєнко Е. А. Методичні плани навчально-тренувальної роботи з бойового хортингу : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 75 с.
51. Єрмоєнко Е. А. Наукове обґрунтування психолого-педагогічних умов виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом [Електронний ресурс] / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт /» – 2020. – Вип. 3(123). – С. 47–56. – Режим доступу : [https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series15.2020.3\(123\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series15.2020.3(123).09).
52. Єрмоєнко Е. А. Організація дитячого гуртка з бойового хортингу у закладах позашкільної освіти для вихованців 5–7 років : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 158 с.
53. Єрмоєнко Е. Основні принципи бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 22–31.
54. Єрмоєнко Е. А. Особливості самовиховання в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 40–55.
55. Єрмоєнко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 39–42.
56. Єрмоєнко Е. А. Правомірність застосування службово-прикладних прийомів фізичного впливу системи бойового хортингу в екстремальних умовах соціального характеру у межах необхідної самооборони / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 95–110.
57. Єрмоєнко Е. А. Програма навчально-тренувальних занять з бойового хортингу для спортсменів юнацького, кадетського та юніорського віку / Е. А. Єрмоєнко // Збірник навчальних програм з бойового хортингу : навч.-метод. посіб. / Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – С. 52–127.
58. Єрмоєнко Е. А. Психічні процеси в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 63–72.
59. Єрмоєнко Е. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 188–205.

60. Єрмоєнко Е. А. Теоретико-методичні засади виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять бойовим хортингом : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 191 с.
61. Єрмоєнко Е. А. Технічна підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 652 с.
62. Єрмоєнко Е. А. Удосконалення професійних компетентностей тренера-викладача з бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 274 с.
63. Єрмоєнко Е. А. Фізичне самовдосконалення особистості підлітків, які займаються бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 377–385.
64. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
65. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
66. Єрмоєнко Е. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.
67. Єрмоєнко Е. А. Хортинг : навчальна програма гурткової (секційної) роботи для учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. - Київ : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
68. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
69. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для здоров'я учнівської молоді : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2020. – 611 с.
70. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для старшокласників : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : Паливода А. В., 2020. – 229 с.
71. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у житті школяра : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 500 с.
72. Зверев А. В. Бойовий хортинг у методиках вдосконалення силових якостей спортсменів різних вікових груп / А. В. Зверев, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 593–603.
73. Зуб Р. В. Бойовий хортинг та його духовно-виховне призначення / Р. В. Зуб, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 873–893.
74. Івашковський В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. Івашковський, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
75. Карасевич С. А. Бойовий хортинг як засіб морально-етичного виховання особистості / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 346–357.
76. Карасевич С. А. Дитячо-юнацька програма оздоровчих занять з бойового хортингу для школярів : метод. посіб. / С. А. Карасевич, М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 188 с.
77. Кіблицький Р. В. Бойовий хортинг: концептуальні засади розвитку і популяризації в Україні / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 502–514.
78. Коломоєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломоєць, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Деревянко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних

- органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.
79. Колос М. А. Бойовий хортинг: швидкісно-силова підготовка та оптимізація управління навчально-тренувальним процесом / М. А. Колос, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Сидоренко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 493–502.
80. Кузора І. В. Військово-патріотична програма бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 840–852.
81. Кукушкін К. М. Методика військово-патріотичного виховання школярів у процесі занять бойовим хортингом / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 6–14.
82. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – комплексна система фізичного виховання особистості / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 403–422.
83. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лави на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
84. Ляховець О. О. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у дітей дошкільного віку / О. О. Ляховець, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 305–315.
85. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування у старшокласників готовності до військової служби / О. І. Остапенко, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 638–652.
86. Петрочко Ж. В. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. В. Петрочко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.
87. Петрочко Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання. – К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
88. Полторацький С. С. Бойовий хортинг у впровадженні воїнських традицій українського народу / С. С. Полторацький, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 538–550.
89. Присяжнюк С. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. Присяжнюк, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.
90. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.
91. Рудей Д. Ю. Бойовий хортинг у комплексі виховних засобів спортсменів шкільного віку / Д. Ю. Рудей, О. М. Гречаний, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 334–343.
92. Сичов С. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. Сичов, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.
93. Степура Т. М. Бойовий хортинг як засіб формування специфічних психічних властивостей співробітників правоохоронних органів / Т. М. Степура, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Буток, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 173–188.

94. Тішин А. В. Застосування прийомів бойового хортингу при вдосконаленні навчання у вищих освітніх установах правоохоронних органів України / А. В. Тішин, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 296–305.

95. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг і методика проведення занять в умовах здоров'язберігальної педагогіки / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 695–713.

96. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг у підрозділах державної митної служби для підготовки співробітників до протидії незаконному переміщенню товарів у районах здійснення операції об'єднаних сил на сході України / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 7–25.

97. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 8–23.

98. Шаповалов Б. Б. Перспективи розвитку бойового хортингу як засобу підготовки військовослужбовців правоохоронних органів військової структури до дій з ризиком для життя та здоров'я / Б. Б. Шаповалов, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 315–322.

99. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.

Zinoviev A. A., Yeromenko E. A., Karasevych S. A.

University DFS Ukraine (University Str., 31, Irpin, Kyiv region, Ukraine)

Basic requirements for the implementation of forms of combat horting

***Abstract.** This scientific article characterizes the basic requirements for the forms of combat horting, analyzes the methods of organizing and conducting competitions in combat horting, the main aspects of the rules of competitions in combat horting in the section "Form", focuses on the types of training athletes horting (theoretical, technical, tactical, physical and psychological training) for the successful development of forms. The main directions of training of athletes and features of refereeing of sports competitions at an estimation of performance of forms by participants of action are listed and described. It is noted that the study of forms is very useful in terms of the purity of the technique of combat horting. The study and practice of forms is one of the best ways to improve bodily functions (strength, speed, concentration of consciousness). Execution of forms is also very important from the point of view of human energy. In the process of performing forms, various tasks are practiced: techniques of strikes and throws, blocks and movements, techniques of the ground floor, racks, breathing, rhythm, sharpness of reaction, accuracy of movements and many others. Different forms of both defense and attack are gathered in the form, so a deep understanding of the meaning of the forms is of great importance for their proper execution. Full mastery of any form requires such a depth of knowledge and practice in its implementation, which allows you to move to the next level of skill, allowing you to study more complex forms. Therefore, comprehension of the form is possible only in the situation of communication of the Teacher as the bearer of enlightened knowledge and the student, communication of explicit or implicit. The student should try to know the spirit of the master who created this form, because it has its own life, and it takes several years to understand it and master it.*

***Key words:** requirements for the implementation of forms of combat horting, organization and conduct of competitions, combat horting, features of competition refereeing, section of competitions "Form", formal complexes.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською, англійською та російською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоєнко

Підписано до друку 12.01.2021 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 182,49

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0239
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**